

З серпня аптеки будуть відпускати антибіотики тільки за рецептом. Виключення – окуповані території та райони проведення бойових дій

Пацієнти отримуватимуть електронний рецепт для придбання антибіотиків за власні кошти уже з серпня 2022 року. Норма щодо відпуску антибіотиків лише за призначенням лікаря в Україні не є новою, з серпня лише додається цифровий інструмент - електронний рецепт. Щобільше, рішення є частиною євроінтеграційних процесів України, адже в багатьох країн світу відпуск антибіотиків відбувається саме за рецептом.

З кожним роком лікувати бактеріальні інфекційні хвороби (до прикладу, пневмонію чи туберкульоз) стає все складніше. Уже зовсім скоро нераціональне використання антибіотиків може призвести до того, що інфекційні хвороби, які на разі швидко і без наслідків лікуються антибактеріальними препаратами, можуть стати смертельно небезпечними.

Згідно з даними Центру громадського здоров'я майже 64% українців помилково вважають, що гострі вірусні інфекційні захворювання та застуду можна лікувати антибіотиками та купують їх без призначення лікаря. Ризик вироблення антибіотикорезистентності зростає і при недотриманні режиму прийому ліків в ситуаціях, коли вони потрібні. Саме тому лікування антибіотиком має призначатися та контролюватися виключно лікарем.

Саме тому впровадження електронного рецепта на антибіотики стане першим кроком у розв'язанні проблеми неконтрольованого вживання рецептурних лікарських засобів.

Нововведення почне працювати в рамках перехідного періоду в медичних закладах, що працюють з електронною системою охорони здоров'я (ЕСОЗ). Якщо заклад охорони здоров'я, до якого звертається пацієнт, не підключений до ЕСОЗ, лікар має виписати паперовий рецепт.

На перехідному періоді пацієнт зможе придбати необхідні ліки за рецептом у будь-якій аптеці. Для цього достатньо лише пред'явити фармацевту інформаційну довідку, яку лікар видасть як підтвердження призначення.

Виключення буде діяти тільки для тих аптек, що знаходяться в межах територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), перелік яких затверджений відповідним наказом

Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. Такі аптеки тимчасово на час дії воєнного стану зможуть відпускати пацієнтам антибіотики без рецепта лікаря.

Чи обов'язково мати декларацію з сімейним лікарем для отримання рецепта?

Рецепт можна буде отримати у будь-якого лікаря, незалежно від наявності декларації з сімейним лікарем.

Чи зможе лікар приватної клініки виписати електронний рецепт?

Лікарі усіх рівнів медичної допомоги, незалежно від форми власності закладу, зможуть здійснювати відпуск електронних рецептів за умови підключення закладу та його працівників до електронної системи охорони здоров'я.

Що робити, якщо медичний заклад, до якого звертається пацієнт, не працює з електронною системою охорони здоров'я?

У такому разі на перехідному періоді передбачається виписка паперового рецепта на антибіотики.

Як лікар стаціонару зможе виписати рецепт на антибіотик?

Важливо зауважити, що пакетом стаціонарного лікування за Програмою медичних гарантій передбачається забезпечення пацієнта лікарськими засобами. Отже, медичний заклад за умовами співпраці з НСЗУ має забезпечувати пацієнтів медикаментами, зокрема антибіотиками, які визначені Національним переліком основних лікарських засобів та галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я. Для призначення та застосування таких лікарських засобів виписувати рецепт пацієнту не потрібно – ці ліки гарантовано покриваються державними коштами та повинні бути надані пацієнту на безоплатній основі.

Однак, при виняткових ситуаціях, якщо пацієнт для лікування на стаціонарі потребує антибактеріальний препарат, не передбачений Нацпереліком та галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я, лікар зможе виписати йому електронний рецепт.

Чи передбачено часткове погашення електронних рецептів? Чи можна буде придбати меншу кількість препарату, ніж вказано у рецепті?

Так, функціонал електронного рецепта дозволяє погасити рецепт частково, тобто придбати меншу кількість лікарського засобу, ніж зазначено в рецепті.

Чи поширюється електронний рецепт на очні краплі/топічні антибіотики й т.д?

Так, усі препарати, які відносяться до антибактеріальних лікарських засобів (код АТХ - J01 згідно з даними Державного реєстру лікарських засобів України), підлягають відпуску за рецептом за кошти пацієнта. Ця норма стосується усіх форм антибактеріальних лікарських засобів, які підпадають під визначену групу.

Чи будуть діяти паперові рецепти для відпуску препаратів на пільгових умовах?

Так, на перехідний період передбачено виписування паперового рецепта медичними закладами, які поки не мають відповідної технічної можливості, тобто не підключені до ЕСОЗ. Крім цього, виписка лікарських препаратів, що відпускаються на пільгових умовах, буде здійснюватися за паперовим рецептом.

Як вплине відпуск антибіотиків за рецептом на процес закупівель лікарських засобів волонтерами?

Як і попередньо волонтерські та благодійні організації на запит відповідної установи, військової частини чи закладу охорони здоров'я можуть закуповувати рецептурні лікарські засоби безпосередньо у дистриб'юторів.

Так, представники волонтерської чи благодійної організації на підставі офіційного запиту про відповідну потребу зможуть здійснювати закупки антибіотиків для потреб воєнного часу у дистриб'юторів та доставляти їх отримувачу зі складанням акту прийому-передачі для здійснення відповідного обліку таких операцій.

В інших випадках, якщо йдеться про купівлю антибіотиків для індивідуального використання через аптеку, відпуск здійснюється за рецептом лікаря.

Як в нових умовах відпуску антибіотиків можна буде придбати ліки для тварин?

Лікарські препарати для тварин як і раніше можна буде придбати за ветеринарним рецептом.